

**Najvyšší súd
Slovenskej republiky**

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. J. J.** bývajúceho v K. zastúpeného JUDr. D. H., advokátkou v K., proti žalovanej **B. E.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. T. S., advokátom so sídlom v K., **o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12 C 32/ 2010, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 3. júna 2010 sp. zn. 5 Co 125/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I uznesením z 25. marca 2010 č. k. 12 C 32/ 2010 – 47 predbežným opatrením žalovanej uložil povinnosť zdržať sa konania smerujúceho k vykonaniu akýchkoľvek stavebných a iných úprav a zásahov, búracích prác do spoločnej nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. X., katastrálne územie K.V., obec K.V., okres K. ako parcela číslo X. zastavané plochy a nádvoria s výmerou X. m² a stavby / popis stavby / - krčma, súpisné číslo X. postavenej na parcele číslo X.. Žalovanej uložil povinnosť zdržať sa konania smerujúceho v bránení užívania nehnuteľnosti žalobcovi ako druhému podielovému spoluvlastníkovi zapísaných na liste vlastníctva č. X., katastrálne územie K.V., obec K.V., okres K., ako parcela číslo X. zastavané plochy a nádvoria s výmerou X. m², parcela číslo X., zastavané plochy a nádvoria s výmerou X. m² a parcela číslo X. zastavané plochy a nádvoria s výmerou X. m² a na nej postavenej budovy – krčma, súpisné číslo X.. Žalobcovi uložil v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia podať na Okresný súd Košice I žalobu o odstránenie stavebných úprav resp. stavebných prác do spoločnej veci. V zostávajúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal

náhradu trov konania. Pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovení § 76 ods. 1 písm. e/, § 76 ods. 1 písm. f/, § 76 ods. 3, § 77 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a § 123, § 136 ods. 1, § 137 ods. 1 a § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Považoval za osvedčené ohrozenie nároku žalobcu pri užívaní spoločnej nehnuteľnosti a preto žalovanej uložil potrebné opatrenia. Uviedol, že na návrh žalovanej bol pritom i žalobcovi uložený (iným) predbežným opatrením Okresného súdu Košice I z 1. júna 2009 č.k. 18C 201/2009-17 zákaz brániť žalovanej v prevádzkovaní pohostinstva a skladov v budove súpisné číslo X. na parcele X. ako aj brániť jej v užívaní spoločných nehnuteľností v doposiaľ neskončenom konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva i povinnosť žalobcu zdržať sa stavebných a iných úprav na nehnuteľnosti. V zostávajúcej časti bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý pre to, že v tejto časti nebolo ohrozenie nároku osvedčené. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Na odvolanie žalovanej (smerujúce proti nariadeniu predbežného opatrenia) Krajský súd v Košiciach uznesením z 3. júna 2010 sp. zn. 5 Co 125/2010 rozhodnutie súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p., považujúc ho za vecne správne, zákonné i spravodlivé. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa o potrebe i obsahu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania. Predbežné opatrenie bolo nariadené v obmedzenom rozsahu a žalovanej preto nevznikla taká ujma, ktorá by bola neprimeraná výhode žalobcu (o.i. obdobne obmedzeného iným predbežným opatrením), nevytvoril sa tým ani nenapraviteľný stav právnych vzťahov medzi účastníkmi. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. .

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, navrhla ho zrušiť (v spojení s potvrdeným rozhodnutím súdu prvého stupňa) a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu, že postupom súdov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s.p.) v dôsledku nesprávneho právneho názoru súdu ohľadom podstatnej skutočnosti dôležitej pre posúdenie veci, ku ktorej sa nemohol účastník konania vyjadriť. Dovolateľka v podstate vyčítala odvolaciemu súdu, že ním nariadené predbežné opatrenie nie je správne, ak už bol raz medzi účastníkmi upravený spôsob užívania spoločnej nehnuteľnosti (v konaní o zrušení a vysporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti vedeného sp.zn. 18 C 201/2009), je vylúčené, aby o takejto dočasnej úprave súd rozhodol opakovane bez zmeny predchádzajúcej úpravy v inom konaní, medzi tými istými účastníkmi k tej istej nehnuteľnosti. Nastolil otázku, či je možné viazať predbežné

opatrenie na podanie žaloby proti spoluvlastníčke o odstránenie stavebných úprav (prác), ktoré vôbec nevykonala; nehnuteľnosť užíva viac ako 10 rokov bez úprav a preto niet ani titulu na takúto žalobu. Nedošlo k splneniu zákonnej podmienky o potrebe dočasnej úpravy pomerov účastníkov v zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. pre nariadenie predbežného opatrenia, čo musí byť zrejmé zo samotného návrhu na vydanie predbežného opatrenia (R 67/1996, uznesenie Vrchného súdu v Prahe sp.zn.: 7 Cmo 237/200).

Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimčnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie, ktoré v danom prípade smeruje proti uzneseniu, je v zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej

pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V tomto prípade je dovolaním žalobkyne napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia preto jeho procesná prípustnosť je v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčená.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť prípustné (i dôvodné), len ak by konanie, v ktorom došlo k vydaniu napadnutého uznesenia, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa (aj so zreteľom na obsah dovolania) zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku i uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie, rovnako tak nesprávne právne posúdenie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len

jednoznačné (všetky pochybnosti vylučujúce) zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Dovolaiteľka existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až c/, e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkami: či v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo; či účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. d/ a f/ O.s.p.).

Podľa názoru dovolateľky konanie trpí procesnou vadou spočívajúcou v prekážke veci právoplatne rozhodnutej (§ 237 písm. d/ O.s.p.). Túto prekážku vidia v tom, že „súd je viazaný právoplatným rozhodnutím súdu, ktorým už bol dočasne upravený spôsob užívania spoločnej nehnuteľnosti ....., je preto vylúčené, aby o takejto dočasnej náhrade opakovane rozhodoval súd bez zmeny, či zrušenia pôvodnej úpravy v inom konaní“ .... .

Ustanovenie § 237 písm. d/ O.s.p. dopadá na prípady, v ktorých súd rozhodol napriek tomu, že mu v tom bránila prekážka veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O.s.p.) alebo prv začatého konania (§ 83 O.s.p.). Ak súd zistí, že v tej istej veci (jej časti) bolo právoplatne rozhodnuté alebo začalo prv konanie, konanie bez ďalšieho zastaví (§ 104 ods. 1 O.s.p.). Právoplatné rozhodnutie tvorí prekážku už raz rozsúdenej veci vtedy, ak v novom konaní ide o to isté, o čo išlo v prechádzajúcom rozhodnutí; musí ísť o totožnosť osôb a aj o totožnosť predmetu konania, opierajúci sa o rovnaké skutkové okolnosti.

Dovolací súd vychádzajúc z tvrdenia dovolateľky, o existencii dočasnej úpravy pomerov k nehnuteľnosti medzi účastníkmi rozhodol súd skôr - v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (uznesenie Okresného súdu Košice I z 1. júna 2009 č.k. 18 C 201/2009-17), dospel k záveru, že dovolateľkou uvádzané skutočnosti neboli v danej veci spôsobilé založiť ňou tvrdenu prekážku veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O.s.p.). Namietané predbežné opatrenie sa totiž viaže ku konaniu o zrušenie a vyporiadanie podielového vlastníctva, na rozdiel od toho dovolaním napadnuté predbežné opatrenie sa spája s iným konaním – konaním o odstránení stavebných úprav. I keď ide o identické

nehnutelnosti, ktoré sú v spoluvlastníctve účastníkov konania, predbežné opatrenia charakterizujú odlišné skutkové i právne predpoklady ich nariadenia, tak ako druhovo odlišné sú i konania v ktorých boli vydané. Z uvedených dôvodov dovolací súd nezistil, že predmetné konanie trpelo vadou podľa § 237 písm. d/ O.s.p. Navyše ani v jednom prípade nejde o konečné vyriešenie veci, ale len o dočasnú úpravu vzťahov medzi účastníkmi konania, ktoré zanikne vydaním rozhodnutia vo veci samej.

So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd ďalej skúmal, či v konaní na súdoch nižšieho stupňa došlo k odňatiu možnosti žalovanej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ku ktorému malo dôjsť tým, že súdy vec nesprávne právne posúdili pretože nesprávne vyložili ustanovenie § 74 ods. 1 O.s.p.; nedošlo k osvedčeniu predpokladov pre vydanie predbežného opatrenia v zmysle § 74 ods. 1 O.s.p.; nemôže existovať potreba dočasnej úpravy pomerov, ak už tieto boli upravené rozhodnutím súdu (uznesením Okresného súdu Košice I z 1. júna 2009 č.k. 18 C 201/2009-17) a zároveň, ak žalovaná žiadne stavebné úpravy nevykonala.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť konať pred súdom a v konaní pred ním uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutých rozhodnutiach. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., súd pritom právnym posúdením veci neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka.

K námietke žalovanej, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnym posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je potrebné ďalej uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo

vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), a dovolateľkou vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods.1 písm. c/ O.s.p. odmietol dovolanie žalovanej, lebo toto smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 17. augusta 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta